

„Eroi au fost, eroi sunt încă / Să-ori fi cît neamul românesc...“

Foto: Fred NUSS

Cuvine-se, cu adevărat...

Cuvine-se, cu adevărat, acum, în ajunul marelui nostru praznic, acum cînd toate drumurile țării duc la Alba Iulia, cuvinte-să ne amintim de Mihai Viteazul, întîi Domn al Unirii, și să păstrăm un moment de sfîntă și firească reculegere în memoria celui care, pentru prima dată, a preschimbat visul românilor în faptă.

Cuvine-se să ne amintim că, în urmă cu mai bine de 391 de ani la Șelimbăr, lîngă Sibiu, strălucitul domn român izbutea să adjudece și Ardealul în folosul tuturor românilor. Cu sabia curajului său de neprețuit. Pentru ca, după cîteva luni, următorul an, să aducă și Moldova sub pavâza sa, implinindu-se, astfel, ceea ce încă și alii mulți domni români visară a se petrece sub sceptrul lor. Să-l amintim, în acest context, pe un alt mare străjer de lege strămoșească, Petru Rareș.

Ajunsese Mihai Viteazul, după lupte și jertfe, „domn al Țării Românești și Ardealului și Moldovei”, cum n-a mai fost alt domn român pînă la el și nici de la el încearcă.

Așadar, acum în prag de sărbătoare, să ostenim,

cu gîndul măcar, către acele vremuri încărcate de glorie, adevăr și măreție și pe urmele marelui și viteazului Mihai să pornim spre Cetatea de Scaun a Unirii pentru totdeauna a tuturor românilor între aceleasi hotare.

Să intrăm în Alba Iulia cu sufletele despovărate de alte ambiții și să ascultăm, cu capetele plecate, dangătul de izbindă al clopotelor, ai clopotelor care și atunci în 1599 și-n 1918 și-n alte dăți, au vestit lumii poarta românilor de a fi uniți pe vecie între ei.

Cuvine-se, dar, acum, în ajun de mare sărbătoare, de mare praznic, să aducem prinosul gîndurilor noastre bune memoriei celui care ne-a scos intia dată în lume, uniți sub adevărul același sceptru. Si să nu uităm că poarta viteazului Mihai n-a incetat să fie poarta fiecărei generații din toate provinciile românești pînă la Unirea cea Mare și după aceea, pînă la noi și nu va inceta să fie zestrea cea mai de preț a celor ce vor veni după noi.

Cuvine-se, în aceste zile de prăznuire a Unirii, un marș al sibienilor la Șelimbăr, la movila sub care zac osemintele eroilor lui Mihai Viteazul care și-au dat viață pentru ca Unirea să devină, la un moment dat, realitate, și nu doar o perpetuă dorință. Un asemenea marș al Unirii ar fi mai mult decît pilditor în aceste zile cu mare încărcătură emoțională.

Cuvine-se, ca în aceste zile să-i cinstim, cu smerenie și recunoștință pe toți eroii care s-au jertfit pentru neam, pentru libertate. Amin.

TRIBUNA

Se împlinesc trei sferturi de veac de la apariția unui adevărat „monument științific și tehnic”, aşa cum au calificat unii evenimentul. În 1915 ieșea de sub tezaurile Tipografiei Arhidicezane din Sibiu, sub semnătura profesorului Victor Păcală, o carte deosebită atât ca nivel științific, cit și ca realizare tipografică: *Monografia comunei Rășinari*.

Sibianul Victor Păcală (n. 1874 în Dealul Frumos, lîngă Agnita), făcuse studii la Sighișoara, Sibiu și Budapesta și voia să-și dea doctoratul cu o asemenea temă. Nu aveam

nici un model, nici un îndrumător care să-ori orienteze, numai intuiția, pasiunea cercetării și spiritul său lucid și organizat. Dar de ce Răsinarii și nu altă așezare? Pentru că tot ce întreprindeau intelectualii timpului avea substrat național. Voia un sat reprezentativ pentru Transilvania românească și pentru că se consulta cu un răsinărean, fost profesor și apoi coleg de cancelarie al lui, un om pentru care avea o infinită stimă: Danil Popovici Barcianu.

In 528 p. de format 26×16, cu peste 140 fotografii, cu planse din care multe în culori, cu hărți, reproduceri foto, schițe, diagrame, partituri muzicale, tabele statistice etc., în coperte de carton colorate și casete

elegante, cartea a însemnat o realizare de mare prestigiu și pentru meșterii tipografiei ctitorite de Șaguna.

Apărea însă în plin război. Păcală o prezintă ca teză de doctorat și Budapesta o respinge ca naționalistă. În schimb Academia Română o încununează cu premiul Adamachi, iar 4 ani mai tîrziu, în 1919, Ministerul de Externe de la București va achiziționa un număr masiv de exemplare pe care delegația română la Conferința de Pace de la Paris le va distribui printre reprezentanții Puterilor Aliate.

Monografia comunei Răsinari de Victor Păcală devine astfel reprezentativă pentru Transilvania și argument al unirii cu Tara. Adică exact ceea ce vi-

zase autorul cînd se hotărise să monografizeze acest sat.

Iată de ce răsinărenii îñ să cînstească acest moment aniversar, comemorând cei 35 de ani de la moartea lui Victor Păcală, (sfîrșitul lui noiembrie 1955). Duminică, 2 decembrie, va avea loc la Răsinari un parastas, urmat de o sesiune de comunicări și de o expoziție cu tema: Personalități răsinărene în scrieri și imagini. Organizatori sunt primăria și cîminul cultural.

Dr. Iacob CIULIANU

La o aniversare

Un recital de înaltă simfirie

În interpretarea de autentică simfirie a binecunoscutului actor Ion Buleandă, inspirat iubitor și interpret de vers, Teatrul de Stat prezintă un recital din cele mai frumoase creații poetice care cînscesc Patria ale marilor noștri poeți V. Alecsandri, Lucian Blaga, Mihai Eminescu, Alecu Russo, Radu Stanca, Nichita Stănescu, V. Voiculescu, Paul Anghel, Mircea Ivănescu, Ion Mircea, Radu Selejan, Anton Cotrus.

Premiera spectacolului, în 1 decembrie, ora 18,00, Sala teatrului.

Excursie în Israel

Prin Filiala A.C.R. din Sibiu puteți participa la excursia organizată în Israel între 25.12—2.01.1991, cu petrecerea Revelionului. Preț informativ: 41.500 lei. Înscrierile se primesc pînă în 14.12.a.c. la sediul Filialei (telefon 473.59).

Anul CVL

nr. 261

Vineri

30

noiembrie

1990

4 pagini

1 leu

Tribuna

COTIDIAN INDEPENDENT DIN JUDEȚUL SIBIU

Presă sibiană de la 1918 pe baricadele luptei pentru Unire

2. Un comentariu larg, sub titlul „În fața hotărîrei celei mari”, rezervă schimbărilor produse „Gazeta Poporului” din 10 noiembrie arăta: „Culmile de progres către cari nziuiește omenirea întreagă și la cari fiecare popor are menirea să ajungă, pot fi atinse și cucerite numai prin adunarea tuturor puterilor răslăbite ale unui neam într-o singură alcătuire de stat națională și independentă”. Începînd cu nr. 45 „Gazeta Poporului”, care avea apariție săptăminală, își constituie o rubrică de știri — „Organizarea națiunii române” — prin care informea cîitorii despre constituirea statelor naționale românești și a găzilor naționale române.

Iar „Adevărul”, organ al secționii române a P.S.D. din Ungaria, care în acest moment apărea încă la Budapesta dar la scurt timp se va muta la Sibiu, scria: „Noi, românii din Ungaria și Transilvania o singură dorință am avut totdeauna, aceea, ca să putem trăi liberi și să nu fim slugi nimănui. Această dorință a noastră și acum pe cale de înfăptuire. Nimici nu va fi în stare să o zădărnică” (Adevărul, nr. 43 din 10 noiembrie 1918).

Pledînd în favoarea unității naționale, „Gazeta Poporului” din 10 noiembrie arăta: „Culmile de progres către cari nziuiește omenirea întreagă și la cari fiecare popor are menirea să ajungă, pot fi atinse și cucerite numai prin adunarea tuturor puterilor răslăbite ale unui neam într-o singură alcătuire de stat națională și independentă”. Începînd cu nr. 45 „Gazeta Poporului”, care avea apariție săptăminală, își constituie o rubrică de știri — „Organizarea națiunii române” — prin care informea cîitorii despre constituirea statelor naționale românești și a găzilor naționale române.

Conseliul Național Român Central, constituit la 30 octombrie 1918 din reprezentanții Partidului Național Român și Partidului Social Democrat, care își avea sediul la Arad (după Budapesta și Oradea) hotărăște, în ședință sa din

15 noiembrie, convocarea Marii Adunări Naționale, pentru ca poporul să-și poată exprima dorința sa de unitate națională în fața întregii lumi. Ziarele vremii, ca purtătoare de cuvînt ale opiniei publice, se pronunță în favoarea luării unei asemenea hotărîri. „Dacă n'a spus o consiliul de la Arad, cerem să fie convocată fără nici o amînare conferință națională, care să-și evanește datoria. Orice tărăganare cu tot felul de stături de prisos în clipa de față, o socotim păgubitore”. („Gazeta Poporului”, nr. 46 din 17 nov. 1918).

Vesta convocării adunării de la Alba Iulia a fost aflată și transmisă rapid. „Telegraful Român”, care apărea a doua zi, 16 noiembrie, scria că o știe telefonică le-a adus

(continuare în pag. a III-a)

Nicolae ACHIM

Minciunile domnului Dragomir, sau pe post de „Hopa-Mitică” ...

— relatarea unui martor ocular —

Declaratiile minciinoase de la procesul lui Nicu Ceaușescu, ale domnului Dragomir, care la un moment dat l-au făcut ridicol, continuă și în presa locală. În urma interviului acordat ziarului „Tribuna”, am putut constata că el mod misterios și subiectiv de a explica evenimentele singeroase de la Sibiu din 21—30 decembrie '89, în fața întrebărilor, uneori usturătoare, ce i s-au pus.

Aflat în postura omului cu „musca pe căciula”, excomandanțul Garnizoanei încearcă să ocolească de multe ori naivul problemelor, utilizînd unele remarci de genul „fiecare om care gîndește puțin își poate da seamă”..., jignind, astfel, aproape întreaga populație, prin faptul că cei ce nu-și însușesc versiunea

sa, de mare „șef de oști”, ar fi, chipurile, proști...

Ei bine, mă număr printre „proști” domnului Dragomir (avea dreptate dl. Brucan?) și asta nu pentru că aș avea altă logică de fotoliu (pentru că altfel aș fi lucrat la Prefectură!), ci pentru simplul motiv că am fost martor ocular la multe din cele relatate în interviul său de către dl. Dragomir.

Nu demult, am trecut pe lîngă unitatea pe care dînsul a condus-o și am privit, pentru nu știu a cîta oară, spre zidurile ei. Nu există nici o urmă de cartuș și nici nu a existat, cel puțin în fatada dinspre miliție, așadar teoria

(continuare în pag. a III-a)

Alex. NICOLAE

Presa sibiană de la 1918

(urmare din pag. I)

vestea precum că Sfatul național român de la Arad a hotărât „unirea tuturor teritoriilor locuite de români: a Ardealului și părților mărginașe, la Statul Român”.

Importantă deosebită pe care o acordă redacția acestui eveniment o deducem din faptul că numărul următor al ziarului nu apare peste douăzile, cum era normal, ei în ziua următoare. Pe prima pagină, la rubrica „Insemnări”, citim articolul „Mihai Viteazul” în care, după ce se face o evocare a evenimentului petrecut în urmă cu 319 ani — „Vedem ca într-o veșnicie Bălgadul (Alba Iulia, n.n.) scăldat în lumină de glorioasă biruință primind pe arhanghelul desorbulor al tuturor românilor” — se spune: „Marele Mihai își primește astăzi cea mai înaltă răspălată. Urșitele glorioase ce a visat pentru neamul său întreg, se implinește astăzi pînă la sfîrșit... Hotărîrea bărbătească a sfatului național român de a uni cu toți români în una și aceeași patrie și sub aceeași cîrmuire națională, răspălate toate suferințele de vecuri, vindecă «străvechea rană» și răzbună toate ne-dreptățile”. (Telegraful Român din 17 noiembrie 1918).

Telegrama pe care C.N.R. o adreseză guvernului maghiar de la Budapesta pentru a-i predă „puterea deplină de guvernare asupra teritoriilor locuite de români în Ardeal și țara Ungurească” este considerată ca „un pas energetic” al C.N.R.

Tehnologii moderne în zootehnie

Introducerea însămînărilor artificiale la scroafe stă în atenția colectivului O.J.R.S.A. Sibiu ca un mijloc de ajutor direct și modern pentru toți deținătorii de porcine. Venind în sprijinul crescătorilor de animale subliniem: • metoda nu este nouă, ea este aplicată cu bune rezultate în țările civilate chiar și la noi, în județele din vestul țării, iar la noi în județ s-a practicat și se practicează sporadic cu rezultate foarte bune.

• se economisește timp • producții provin din vieri de rasă și clase superioare „Elită” și „Record” • tehnică de însămînare înălătură în totalitate îmbolnăvirea scroafelor cu boala specifică ca bruceoloza cu pierderi de 100 la sută asupra porcilor • se evită consangvinitatea • se evită îmbolnăvirea crescătorilor cunoșind că bruceoloza este transmisibilă și la om.

Răspuns domnului Nicolae Aricescu

Că-mi zici boier, nu mă supăr, titlul acesta l-am moștenit și nu-l port numai eu.

Că vrei să mă batjocorești astăzi cu totul altceva domnule Mariula Vintulescu. Văd că-ti dai aere și-ti faci vînt precum calul... săracul în haina cui a încăpăt.

Cit privește brutăria ar trebui întîi să tocmești niște lucrători să sape sănătatea în jurul ei ca să se poată surgesc ceea ce dă drumul din „robinetele” lor cei ce ies plini de băutură din circumâmpă, iar DIMINEAȚA să angajezi pe cineva de la Sanepid să dezinfecțarea, că miroslul de pînă proaspătă nu va putea acoperi duhoarea.

Cu apă am trimis acte Prefecturii, iar Tilișca nu poate rămîne fără apă de dragul... Galesului. Dacă cumva vrei să spălat, apoi vino într-o duminică în fața obștii și ti-o spăla „escu” răminind doar cu „Araciu” în mină, așa poate-i mai prinde ceva...!

Cit despre ograda mea apoi să știi „Araciile” că am muncit și muncesc cu toți ai casei mele — nu mă plimbă serviciu să treacă ziua și să vină pensia...

Știm cu toții că de obicei aricii sunt deșteptă și curajoși și astăzi numai datorită țepilor. De aceea dacă se mai găsește vreunul care vrea să știe despre boier Mitică n-ară decât să vină direct și personal la Primăria comunie Tilișca (deocamdată).

Și va afla! dar depinde cum — cu sau fără tești!!

Boier Mitică MIICLAUȘ

Cei interesați în această metodă se vor adresa după cum urmează: • I.A.S. Dealul Ocnei, ferma porcine — dl. Tugulea Ioan, telefon 12550 — dimineață între orele 7,30–12, iar după-amiază, la telefon 26508 — între orele 17–20. Pentru locuitorii din zona Tălmăciu, Racoviță, Porumbacu de Jos, Avrig la telefon 50521, dimineață între orele 7,30–15 și la telefon 55370, după-amiază între orele 17–20, dl. Rusu Constantin.

Dr. Hupca MIHAI,
director O.J.R.S.A. Sibiu

PRECIZARE

În ziarul „Dimineața” nr. 245/27 nov. a.c. articolul „Is timizi, așa... au rețineri...“ prezintă un comentariu al curții lui luat de mine în ședință Prefecturii, care deformează complet sensul celor afirmate. Din acest motiv, pentru corecta informare a concetătenilor redau mai jos extrase din stenogramă — act oficial al ședinței respective.

Am apelat la bunăvoie ziarului „Tribuna” deoarece la ziarul „Dimineața” nu am găsit înțelegere în sensul publicării prezentelor:

„Părerea mea este că, în orice stat, manifestațiile sunt un drept al cetățenilor și, din punct de vedere administrativ, acestea sunt binevenite, pentru că cei ce conduc să-si dea seama care este punctul lor vulnerabil și astfel să se poată corecta. Mie mi se pare că aceste demonstrații trebuie să se desfășoare în conformitate cu Decretul-Lege din ianuarie 1990, care mai spune că rolul poliției este foarte important și trebuie să asigure pază și ordine atât a cetățenilor, cit și a manifestanților, iar prin lozinci și pancarte și prin ceea ce strigă să nu se cometă ultraj la morală publică.

În aceste zile, cele ce au fost strigate și chiar scrise au constituit acte de ultraj și dumneavoastră trebuie să aveți în vedere acest lucru.

In legătură cu ultima manifestație, noi, la prefectură, ne aşteptăm ca fiecare manifestație să se soldeze cu proteste, cu petiții care să fie înaintate reprezentanților prefecturii, pentru că rolul nostru este să ne aplecăm la doleanțele oamenilor și să venim în întâmpinarea unor astfel de doleanțe.

In oraș, prezența poliției a fost inexistentă și atunci înseamnă că dacă demonstrația nu a fost autorizată, trebuia să o împărtășă, iar dacă a fost aprobată, trebuia să o însoțești.

Pe lîngă mare masă a manifestanților era un grup de 40–60 de indivizi, eu le-aș zice „grup de presiune” înarmat cu ciomage care atrageau cetățenii, prin amenințări, să vină după demonstranți. De asemenea, au dat năvală în Scoala generală nr. 5, unde au creat panică și în str. Ștefan cel Mare au fost forțate ușile porti și după ce grosul ma-

nifestanților s-a dus la casele lor, acest grup de presiune a încercat să provoace scandal și incărcări. Nu este posibil să ceva să trebua să ne informați...

„Rog să fiți de acord ca o sinteză a acestui material prezentat să fie dat publica-

... Noi vă rugăm să ne spuneți exact forma prin care ati amendat pe autorii organizației unor astfel de manifestații — neaprobată — și rog ca plingerea care se face de către F.S.N. să o soluționează în termenul legal și în cadrul legal.

Decretul-lege 30 spune foarte clar care sunt sarcinile Poliției față de aceste manifestații: de supraveghere, cind sunt autorizate — și nu sunteți exonerat de răspundere în cazul în care nu sunt autorizate.

Dacă era să procedați după lege, dumneavoastră ar fi trebuit ca, în momentul cind este o manifestație să luati măsurile ce se impun.

Se încearcă tulburarea populației din orașe și sate, din toată țara și astăzi nu vine din partea unor partide politice ci din partea unor forțe ostile nouă, tuturor, și nu putem să rămînem indiferenți față de acestea, nici noi, Prefectura, nici F.S.N., nici P.N.T.-c.d., nici P.N.E. și nici ecologii sau dumneavoastră...

„Stoica Dumitru: Eu am vorbit cu ministerul nostru și ne-a spus să nu luăm măsuri coercitive.

Trifu Romeo: Atunci urmează să se acționeze prin senatorul de Sibiu pentru a interpelare a ministrului în Parlament...

ing. Romeo TRIFU,
subprefect

nu le-a văzut luind parte la Revoluție și care, la ordinul d-lui Dragomir (acestia se conformat, nu ca noi) s-au ales între ei...

Astfel, alegerile girate de populația străzii au fost anulate, fiind aleși exact cei nou „răsăriti”, din vechiul Comitet răminind doar cîțiva înșări păreau mai inofensivi, pentru a asigura o oarecare credibilitate morală.

„Aleșii”, vinători de ciocnită, „alpinistii” Revoluției s-au strins în jurul d-lui Dragomir, care a spus colemanul „Eu neapărat trebuie să fac parte din conducerea județului, fiindcă sunt șeful Garnizoanei!” Astfel și-au început cariera politică d-nii Corneliu Bucur, Mircea Tomuș și alții la fel ca ei.

O mare parte din victimele de la Sibiu sunt, stimării cători, rezultatul conducei labile și lașe a acestui Dragomir. Pentru că dacă dinsul a indus în eroare justiția, trăgind tot felul de sfori (altfel rămînea pe postul lui la Sibiu), pe noi, cei ce stăm la coadă ore în sir pentru un pachet de „Bucăci”, ca să ne mai calmă nervii pe care ni-i face starearea de minciună în care trăim, nu ne poate minți nimănii!

Oricum, să încheiem, spunând că la Sibiu nu Securitatea singură a fost vinovată de ceea ce s-a întâmplat și că comandantul Garnizoanei, care a creat o stare de dezordine și haos, prin comportamentul său oscilant, prin doarța sa cu orice preț de „a juca o carte mare”, așa cum, într-adevăr, a afirmat indiferent dacă Ceausescu adea sau nu.

Păcat... Mare păcat!

Minciunile domnului Dragomir, sau pe post de «Hopa - Mitică»...

două de 400 de lei dat de guvern ca să-i... protejeze?

O altă minciună a d-lui Dragomir ne-a captat atenția atunci cind dinsul declară că a dat ordin celor doi teroriști (deși tot dinsul spunea că nu știe cine sunt teroriștii) să ia poziția „culcat”.

Situția se poate privi din două puncte de vedere. Primo: din moment ce era o distanță apreciabilă, era cam greu pentru d-l. Dragomir să identifice culoarea salopetelor.

Atâtă exactitate în aprecierea celor doi mă face să cred că d-l. I. colonel știa și ce ochi aveau teroriștii cățărăți pe acoperișul Miliției, însă nu vrea să spună. Secundo: cum de-i-a trecut prin cap d-lui Dragomir să le ordone „CULCAT” și cum de ei s-au conformat? Eu ce drept (sau reflex) putea el să le strige acest lucru „teroriștilor”, din moment ce nu îi erau subor-

bia după ce situația era răsăturnată, fostul șef al securității a fost mutat în alt birou... Tot ceea ce cu „Hopa-Mitică”...

Pentru că domnului Dragomir nu-i era chiar totușă că — după ce a păzit-o cu strănicie pe coana Lenuță anii buni, ca să n-o fuze poropoul din prea multă dragoste și apoi fiind trimis la Sibiu, cu puțin înainte de venirea lui Nicu Ceausescu, ca nu cumva să-l micuță să facă prostii — la spartul tîrgului, militarsul majordom să rămînă pe drumuri...

Și să-i pun cîteva întrebări domnului Dragomir, cu dreptul unuia care nu știe cine naiba i-a uis cîțiva prieten pe-ată și care a primit tot felul de amenințări pînă de curind. Deci, domnule Dragomir, de ce ati circulat cu ARO blindat pe b-dul Mihai Viteazul în noaptea de 22–23

